

WCAG 2.1 onderzoek
www.functiegebouwrijksoverheid.nl
Niveau AA

Toevoeging op het WCAG 2.0 onderzoek

Utrecht, 9 October 2019

Stichting Accessibility

WCAG 2.1 onderzoek www.functiegebouwrijksoverheid.nl - niveau AA

WCAG 2.1 onderzoek www.functiegebouwwijksoverheid.nl Niveau AA.....	1
Inleiding.....	3
Uitbreiding naar 2.1	3
Inhoud rapport	3
Onderzoeksgegevens	4
Onderzoekscores.....	4
Principe 1: Waarneembaar	5
Richtlijn 1.3: Aanpasbaar.....	5
Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar	6
Principe 2: Bedienbaar	10
Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk.....	10
Richtlijn 2.5: Invoer manieren.....	11
Principe 4: Robuust	13
Richtlijn 4.1: Compatibel.....	13

Inleiding

Dit rapport is een aanvulling op het reeds uitgevoerde WCAG 2.0 onderzoek. De scope en sample van dit onderzoek zijn gelijk aan die van de 2.0 rapportage en staan in dat rapport vermeld. Om u een goed beeld te geven van de nieuwe succescriteria voor WCAG 2.1 ontvangt u deze aparte rapportage van ons. In dit rapport worden enkel de 2.1 succescriteria besproken.

Uitbreiding naar 2.1

WCAG 2.1 is een uitbreiding op de bestaande set WCAG 2.0 richtlijnen, met als doel beter aan te sluiten bij huidige en toekomstige technologieën en methodieken. De nadruk van de nieuwe succescriteria ligt vooral op de toegankelijkheid van touchscreens en bruikbaarheid voor mensen met een verstandelijke beperking. Versie 2.1 bestaat zodoende uit alle 2.0 succescriteria met een aanvulling van 12 nieuwe criteria. Op niveau A zijn er 5 criteria bijgekomen en op niveau AA 7.

WCAG 2.1 is opgenomen in de Europese Toegankelijkheidsrichtlijnen en is vanaf 23 december 2018 de standaard voor toegankelijkheid voor (semi) overheid in Nederland. Voor meer informatie over het beleid zie de website van [DigiToegankelijk](#).

Inhoud rapport

In dit rapport wordt een aantal voorbeelden gegeven van aangetroffen problemen; dit is echter geen uitputtend overzicht. Omdat het onderzoek uit een steekproef bestaat, kan het zijn dat een probleem niet gesignaleerd wordt. Het kan dan wel bij een volgend onderzoek worden opgemerkt.

Wanneer verbeteringen worden doorgevoerd, dient u er rekening mee te houden dat hierdoor nieuwe toegankelijkheidsproblemen kunnen ontstaan. In het rapport geven we bij ieder succescriterium een algemene toelichting, zodat u kennis heeft over de verschillende soorten problemen die zich kunnen voordoen.

Volledige Engelse beschrijvingen van de succes criteria zijn te vinden in de [WCAG 2.1](#) norm. Hoewel deze norm duidelijk genoeg is om onderzoeken goed te kunnen uitvoeren, kan de beoordeling van succescriteria op detailniveau de komende tijd veranderen. Zo is het mogelijk dat door voortschrijdend inzicht iets dat nu is afgekeurd, bij een volgende onderzoek wordt goedgekeurd en vice versa.

Onderzoeksgegevens

Type rapport   WCAG 2.1 niveau AA
Onderzochte website   www.functiegebouwwijksoverheid.nl
Onderzoeksdatum   9 oktober 2019

Onderzoekscores

	Niveau A	Niveau AA	Totaal
Waarneembaar	0 / 0	4 / 6	4 / 6
Bedienbaar	3 / 5	0 / 0	3 / 5
Begrijpelijk	0 / 0	0 / 0	0 / 0
Robuust	0 / 0	1 / 1	1 / 1
<u>Totaal</u>	<u>3 / 5</u>	<u>5 / 7</u>	<u>8 / 12</u>

Principe 1: Waarneembaar

Informatie en componenten van de gebruikersinterface moeten toonbaar zijn aan gebruikers op voor hen waarneembare wijze.

Richtlijn 1.3: Aanpasbaar

Creëer content die op verschillende manieren gepresenteerd kan worden (bijvoorbeeld eenvoudiger lay-out) zonder verlies van informatie of structuur.

Succescriterium 1.3.4: Oriëntatie (Niveau AA)

De weergave en bediening van inhoud wordt niet beperkt tot een enkele weergaveoriëntatie zoals portret of landschap, tenzij een specifieke weergaveoriëntatie essentieel is.

 De onderzochte set webpagina's *voldoet* aan dit succescriterium.

Afdoende technieken bij dit succescriterium zijn gebruikt om te voldoen.

Succescriterium 1.3.5: Identificeer invoer doel (Niveau AA)

Het doel van ieder invoerveld dat informatie over de gebruiker verzamelt, kan programmatisch worden bepaald wanneer:

- Het invoerveld dient een doel dat wordt aangegeven in de sectie Input Purposes for User Interface Components; en
- De inhoud wordt geïmplementeerd met behulp van technologieën met ondersteuning voor het identificeren van de verwachte betekenis voor formulierinvoergegevens.

 De onderzochte set webpagina's *voldoet* aan dit succescriterium.

Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar

Maak het voor gebruikers gemakkelijker om content te horen en te zien, waaronder scheiding van voorgrond en achtergrond.

Succescriterium 1.4.10: Herschalen (Niveau AA)

Content kan gepresenteerd worden zonder het verlies van informatie of functionaliteit, en zonder de verplichting om in twee dimensies te scrollen voor:

- Verticaal scrollen van content op een breedte gelijk aan 320 CSS pixels;
- Horizontaal scrollen van content op een hoogte gelijk aan 256 CSS pixels.

Behalve voor onderdelen waar de content op twee dimensies gescrold dient te worden om het gebruik en de betekenis van de content te behouden.

De onderzochte set webpagina's *voldoet* aan dit succescriterium.

Afdoende technieken bij dit succescriterium zijn gebruikt om te voldoen.

Succescriterium 1.4.11 Non-tekst contrast (Niveau AA)

De visuele weergave van de volgende onderdelen hebben een contrastverhouding van ten minste 3: 1 ten opzichte van aangrenzende kleur(en):

- Gebruikersinterface onderdelen: visuele informatie die vereist is om componenten en statussen van de gebruikersinterface te identificeren, behalve inactieve componenten of wanneer het uiterlijk van de component wordt bepaald door de user-agent en niet wordt gewijzigd door de auteur;
- Grafische objecten: grafische onderdelen die nodig zijn om de inhoud te begrijpen, behalve wanneer een bepaalde presentatie van afbeeldingen essentieel is voor de informatie die wordt overgebracht.

De onderzochte set webpagina's *voldoet niet* aan dit succescriterium. De volgende problemen zijn gevonden:

Indien er gebruik gemaakt wordt van een niet-standaard manier om de toetsenbordfocus aan te geven is het nodig dat deze focusindicator een minimaal contrast heeft van 3,0:1. Op alle pagina's is gebruik gemaakt van verschillende

manieren om de focus aan te geven. Op de pagina

<https://www.functiegebouwwijksoverheid.nl/> staat een lijst met links die begint met de link 'Nieuws'. De focus geeft hier een contrastverschil van 1,7:1. Dit probleem komt terug op de link 'Meer nieuws'. De links die onderstreept worden bij toetsenbordfocus voldoen aan dit succescriterium. Dit probleem komt ook voor op andere pagina's waaronder:

<https://www.functiegebouwwijksoverheid.nl/functiegebouw/functiefamilies/project---programmamanagement/projectleider-s9-11>

<https://www.functiegebouwwijksoverheid.nl/functiegebouw/functiefamilies/advisering/strategisch-adviseur/functietypering>

Op de pagina <https://www.functiegebouwwijksoverheid.nl/nieuws> wordt een lichtblauwe rand gebruikt om de focus aan te geven op de knop 'Toon filters'. Dit heeft een contrast van 2,0:1. Deze manier van focus aangeven komt meer voor op deze en komt ook voor op andere pagina's waaronder:

<https://www.functiegebouwwijksoverheid.nl/over/video>

<https://www.functiegebouwwijksoverheid.nl/functiegebouw>

Succescriterium 1.4.12: Tekstafstand (Niveau AA)

In inhoud die is geïmplementeerd met opmaak technieken die de volgende tekststijleigenschappen ondersteunen, treedt geen verlies van inhoud of functionaliteit op door het volgende in te stellen en door geen andere stijleigenschap te wijzigen:

- Lijnhoogte (regelafstand) tot minimaal 1,5 keer de lettergrootte;
- Afstand tussen de paragrafen tot minstens 2 keer de lettergrootte;
- Letterafstand (tracking) tot minimaal 0,12 keer de lettergrootte;
- Woord afstand tot ten minste 0,16 keer de lettergrootte.

Uitzondering: menselijke talen en scripts die geen gebruik maken van één of meer van deze tekststijleigenschappen in geschreven tekst, kunnen alleen voldoen aan de eigenschappen die voor die combinatie van taal en script bestaan.

De onderzochte set webpagina's *voldoet* aan dit succescriterium.

Afdoende technieken bij dit succescriterium zijn gebruikt om te voldoen.

Succescriterium 1.4.13: Content bij of focus (Niveau AA)

Waar het ontvangen en vervolgens weghalen van de muisaanwijzer of de toetsenbordfocus op een element extra inhoud triggert om zichtbaar te worden en die vervolgens verborgen wordt, zijn de volgende punten waar:

- Afwijsbaar: er is een mechanisme beschikbaar om de extra inhoud te verbergen zonder de muisaanwijzer of toetsenbordfocus te verplaatsen, tenzij de extra inhoud een invoerfout communiceert of andere inhoud niet verdoezelt of vervangt;
- Aanwijsbaar: als de muisaanwijzer de aanvullende inhoud kan activeren, kan de aanwijzer over de aanvullende inhoud worden verplaatst zonder dat de aanvullende inhoud verdwijnt;
- Persistent: de extra inhoud blijft zichtbaar totdat de muisaanwijzer of focustrigger wordt weggehaald, de gebruiker de inhoud verbergt of de informatie niet langer geldig is.

Uitzondering: de visuele presentatie van de aanvullende inhoud wordt beheerd door de user-agent en wordt niet aangepast door de auteur.

De onderzochte set webpagina's *voldoet niet* aan dit succescriterium. De volgende problemen zijn gevonden:

Op de pagina <https://www.functiegebouwrjksoverheid.nl/functiegebouw> heeft elke functiegroep een tooltip die zichtbaar wordt als de muis op de link staat. Deze content bedekt andere content en moet daarom voldoen aan de eis 'Afwijsbaar'. De tooltip moet verwijderbaar zijn zonder de muis of toetsenbordfocus te bewegen. In de meeste gevallen wordt dit bereikt door de tooltip (en andere pop-ups zoals lightboxen) te laten sluiten als er op de escape toets gedrukt wordt, maar andere oplossingen zijn natuurlijk mogelijk.

Op het moment dat de toetsenbordfocus op de pagina <https://www.functiegebouwrjksoverheid.nl/functiegebouw> op het invoerveld met de placeholder 'Vind functiegroep' komt, komt er een lijst in beeld met alle mogelijke

functiegroepen. Deze lijst bedekt andere content en moet daarom afwijzbaar zijn. Op dit moment is deze lijst te verwijderen door een ongeldig zoekresultaat in te voeren. Hierdoor voldoet dit onderdeel met een omweg wel aan dit succes criterium.

Principe 2: Bedienbaar

Componenten van de gebruikersinterface en navigatie moeten bedienbaar zijn.

Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk

Maak alle functionaliteit beschikbaar vanaf een toetsenbord.

Succescriterium 2.1.4: Sneltoetsen (Niveau A)

Als een sneltoets in de inhoud is geïmplementeerd met alleen letters (inclusief hoofdletters en kleine letters), leestekens, cijfers of symbooltekens, dan is ten minste één van de volgende waar:

- Uitschakelen: er is een mechanisme beschikbaar om de sneltoetsen uit te schakelen;
- Remap: er is een mechanisme beschikbaar om de sneltoetsen opnieuw toe te wijzen op een of meer niet-afdrukbare toetsenbordtekens (bijvoorbeeld Ctrl, Alt, enz.);
- Alleen actief op focus: de sneltoets voor een gebruikersinterfaceonderdeel is alleen actief als dat onderdeel focus heeft.

De onderzochte set webpagina's *voldoet niet* aan dit succescriterium. De volgende problemen zijn gevonden:

De videospeler voldoet niet aan dit succescriterium. Op dit moment is het mogelijk om de video te muten en fullscreen te zetten door op de letter 'm' of 'f' te drukken. Deze bediening is niet toegestaan tenzij er aan een van de bovenstaande uitzonderingen is voldaan. Op het moment dat de toetsenbordfocus op de knop 'Audio beschrijving afspelen' staat, is het mogelijk om de video te bedienen met de letters 'm' en 'f', hierdoor is er geen gebruik gemaakt van de derde uitzondering. Deze bediening is ook niet uit te zetten of in te stellen. De beste oplossing is om de bediening met tekentoeetsen (letters) helemaal uit te zetten, de bediening met escape en de pijltjestoeetsen hoeft niet aangepast te worden.

<https://www.functiegebouwwijksoverheid.nl/over/video>

<https://www.functiegebouwwijksoverheid.nl/functiegebouw/functiefamilies/beleid>

<https://www.functiegebouwwijksoverheid.nl/functiegebouw/functiefamilies/toezicht>

Zoals beschreven bij succescriterium 1.4.3 is er een alternatief beschikbaar, namelijk een download van de video. Om als geldig alternatief te dienen, moet de tekst voldoen aan de contrasteisen die bij 1.4.3 beschreven zijn.

Richtlijn 2.5: Invoermanieren

Maak het gebruikers gemakkelijker om functionaliteit te bedienen via verschillende invoer mogelijkheden naast het toetsenbord.

Succescriterium 2.5.1 Aanwijsmanieren (Niveau A)

Alle functionaliteit die gebruikmaakt van meerpunts- of padgebaseerde bewegingen voor bediening kan ook worden uitgevoerd met een enkele aanwijzer zonder padgebaseerde beweging, tenzij een meerpunts- of padgebaseerde beweging essentieel is.

De onderzochte set webpagina's *voldoet* aan dit succescriterium.

Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 2.5.2 Aanwijzer annulering (Niveau A)

Voor functionaliteit die met een enkele aanwijzer kan worden bediend is ten minste een van de volgende waar:

- No Down-Event: het down-event van de aanwijzer wordt niet gebruikt om een deel van de functie uit te voeren;
- Afbreken of Ongedaan maken: Voltooiing van de functie wordt veroorzaakt door het Up-Event en er is een mechanisme beschikbaar om de functie af te breken vóór voltooiing of om de functie na voltooiing ongedaan te maken;
- Up Reversal: het up-event keert elke uitkomst van de vorige down-event om;
- Essentieel: het voltooiën van de functie van het down-event is essentieel.

De onderzochte set webpagina's *voldoet* aan dit succescriterium.

Afdoende technieken bij dit succescriterium zijn gebruikt om te voldoen.

Succescriterium 2.5.3 Label in naam (Niveau A)

Voor gebruikersinterface componenten met labels die tekst of afbeeldingen van tekst bevatten, bevat de naam de tekst die visueel wordt gepresenteerd.

De onderzochte set webpagina's *voldoet niet* aan dit succescriterium. De volgende problemen zijn gevonden:

Op de pagina <https://www.functiegebouwrijksoverheid.nl/functiegebouw> staat de tekst 'Expert modus:' naast een aan- en uit-knop. Deze tekst is het visuele label voor deze component van de gebruikersinterface en moet daarom deel uitmaken van de naam van deze component (checkbox). Op dit moment heeft de checkbox geen naam. Het select element in de lightbox met de placeholder: 'Kies een functiegroep' heeft als visueel label de tekst: 'Wat is jouw functiegroep?'. Deze vraag moet ook deel gaan uitmaken van de naam van dit element dat op dit moment geen naam heeft. Dit geldt ook het zoekveld met de placeholder 'Vind functiegroep' en andere onderdelen op deze pagina.

Succescriterium 2.5.4 Bewegingsbediening (Niveau A)

Functionaliteit die kan worden bediend door apparaat- of gebruikersbeweging kan ook worden bediend via componenten van de gebruikersinterface en het reageren op de beweging kan worden uitgeschakeld om onbedoelde activering te voorkomen, behalve wanneer:

- Ondersteunde interface: de beweging wordt gebruikt om functionaliteit te bedienen via een door toegankelijkheid ondersteunde interface;
- Essentieel: de beweging is essentieel voor de functie en dit zou de activiteit ongeldig maken.

De onderzochte set webpagina's *voldoet* aan dit succescriterium.

Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Principe 4: Robuust

Content moet voldoende robuust zijn om betrouwbaar geïnterpreteerd te kunnen worden door een breed scala van user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Richtlijn 4.1: Compatibel

Maximaliseer compatibiliteit met huidige en toekomstige user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Succescriterium 4.1.3: Statusberichten (Niveau AA)

In inhoud die is geïmplementeerd met opmaaktaal kunnen statusberichten programmatisch worden bepaald via de rol of eigenschappen, zodat ze aan de gebruiker kunnen worden gepresenteerd via ondersteunende technologieën zonder focus te ontvangen.

 De onderzochte set webpagina's *voldoet* aan dit succescriterium.

Afdoende technieken bij dit succescriterium zijn gebruikt om te voldoen.